

Együttműködés a Noack-kal

Mik azok a mikotoxinok?

A mikotoxinok megjelenésében részt vevő tényezők

- **Szállítás**

- Nedves rakodótér
- Beázó ponyva

- **Raktározás**

- Hőmérséklet
- Nedvességtartalom (< 20% fusarium; < 14% aspergillus)
- A raktározás ideje
- Tisztaság
- Korábbi betakarításokkal érintkezés veszélye

A mikotoxinok jellemzőbb fajtái

Aflatoxin

Érintett növények

- Kukorica, cirok, mogyoró, gyapot, rizs

Alapanyagok

- CGM, CGF, DDGS, mogyoróhéj

Penészgomba faj

- *Aspergillus flavus*, *A. parasiticus*

Hatása

- Rák, immunszuppresszió, étvágytalanság, máj diszfunkció, halál

Állatoknál érintett

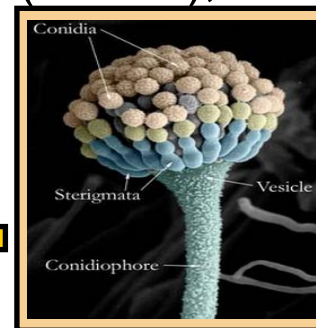
- Tejelő tehének, sertés, baromfi, de emberre, kutyára, macskára is veszélyes

Klimatikus tényező

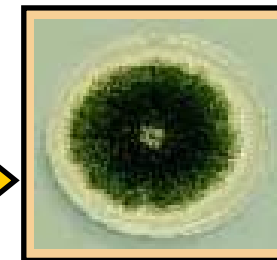
- Meleg ($>21^{\circ}\text{C}$), aszályos idő

flavus

Aspergillus

parasiticus

A mikotoxinok jellemzőbb fajtái

Aflatoxin

Érintett növények

- Kukorica, cirok, mogyoró, gyapot, rizs

Alapanyagok

- CGM, CGF, DDGS, mogyoróhéj

Penészgomba faj

- *Aspergillus flavus*, *A. parasiticus*

Hatása

- Rák, immunszuppresszió, étvágytalanság, máj diszfunkció, halál

Állatoknál érintett

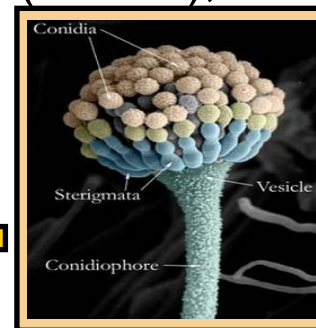
- Tejelő tehének, sertés, baromfi, de emberre, kutyára, macskára is veszélyes

Klimatikus tényező

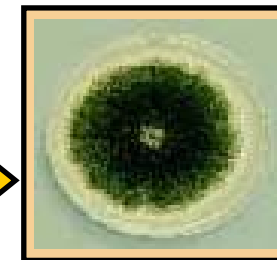
- Meleg ($>21^{\circ}\text{C}$), aszályos idő

flavus

Aspergillus

parasiticus

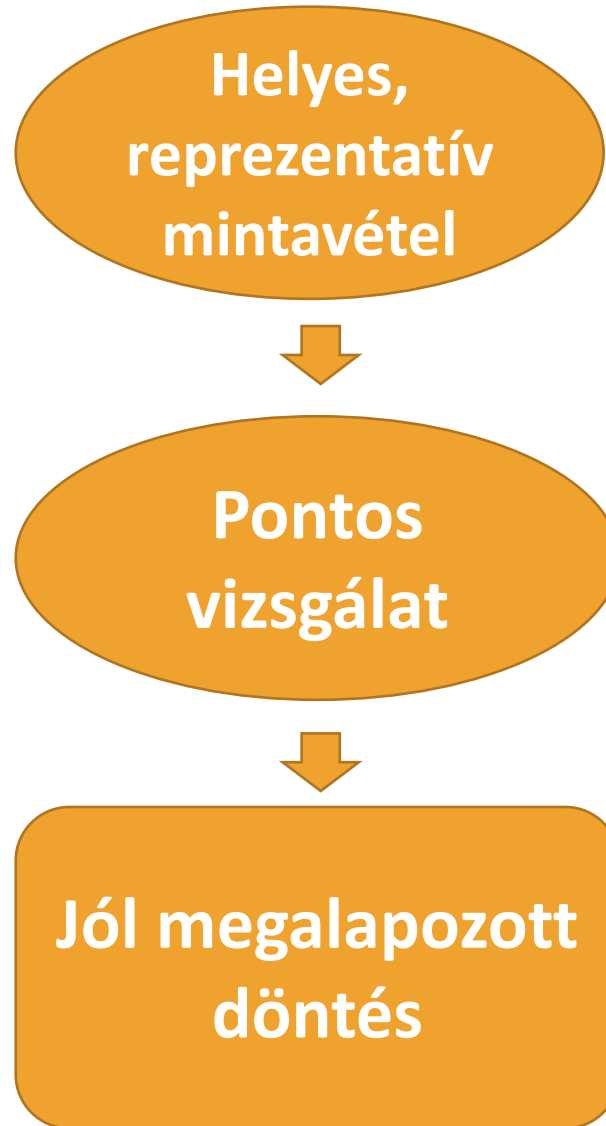
A mikotoxinok jellemzőbb fajtái

Szintén előfordulhat a Kárpát-medencében:

- **Zearalenon**
- **T2 / H-T2**
- **Ochratoxin**
- **Fumonisin**

Hogyan kaphatunk megfelelő információt a mikotoxin helyzetről?

Mintavétel

- A kimutatás legnagyobb hibaforrása lehet a mintavétel, ami a minták közötti eltérések 90 százalékáért felelhet
- A mikotoxinok nem homogének a szemekben
- A termény magmérete befolyásolja
- Több a búzaszem 10 g mintában, mint a kukorica
- A gyakorlatban a lehető legnagyobb mintát kell venni
- Alkalmazni kell a mintaelosztót, homogenizálni a mintát
- Finomra kell darálni (# 20 hálószem)
- Lehetőleg nagy vizsgálati (al)mintát kell alkalmazni

Mintavétel

Az eredmények változékonysága 20 ppb aflatoxinnal szennyezett teljes teherautó kukorica minta méretének függvényében

Minta tömege (kg)	Kb. kukoricaszem a mintában	Lehetséges mérési eredmények (ppb)
4.5	30,000	11.6 – 28.4
2.2	15,000	8.1 – 31.9
1,1	7,500	3.2 – 38.8
0.4	3,000	0 – 46.9

A mikotoxinok jellemzőbb fajtái

Szintén előfordulhat a Kárpát-medencében:

- **Zearalenon**
- **T2 / H-T2**
- **Ochratoxin**
- **Fumonisin**

Hogyan mérhetőek a mikotoxinok?

Külső, akkreditált laboratórium:

Független, mindenki által elfogadott eredmény

Leginkább vitás kérdések tisztázására hasznos

Több napig tartó folyamat
Extra költség

Saját mérés ELISA tesztel

Saját igény szerinti mérés
Eredmény néhány órán belül
A mérési módszer általánosan elterjedt és elfogadott, pontos,
sokféle mintára alkalmazható

Szakképzett személy által végezhető
1-3 minta esetében nem gazdaságos

Önellenőrzésre kiváló, ha rendelkezésre állnak a megfelelő vizsgálati körülmények (saját minőségellenőrző labor)

Hogyan mérhetőek a mikotoxinok?

Saját mérés gyorseszttel

Leggyorsabb megoldás: mintavételtől számítva akár 15 percen belül eredmény

Bárki által könnyen elvégezhető mérés

Tesztelés egy egyszerű asztalon (mérlegházban, irodában, vezérlőben)

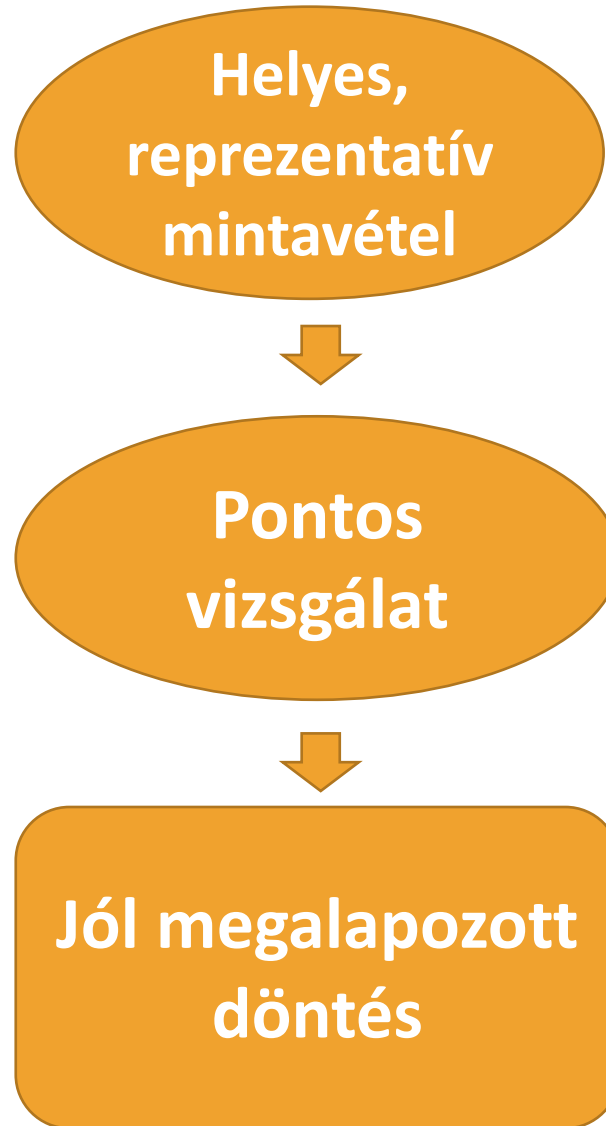
Nem kell vegyszer, veszélyes anyag, szakképzett munkatárs

Leggyorsabb és leggazdaságosabb módszer, a logisztikai folyamatokba könnyen illeszthető

Kevésbé pontos

Hogyan kaphatunk megfelelő információt a mikotoxin helyzetről?

Miért éri meg vizsgálni a toxintartalmat?

		Terméshozam	Termőterület	Bevétel	
		1000 kg/ha	ha	Ft	
Búza (tisztá) Ft / 1000 kg	62007	5	500	155 017 500	Különbség
Búza (toxin szennye- zett) Ft / 1000 kg	41000	5	500	102 500 000	33,88%

Mintavétel

- A kimutatás legnagyobb hibaforrása lehet a mintavétel, ami a minták közötti eltérések 90 százalékáért felelhet
- A mikotoxinok nem homogének a szemekben
- A termény magmérete befolyásolja
- Több a búzaszem 10 g mintában, mint a kukorica
- A gyakorlatban a lehető legnagyobb mintát kell venni
- Alkalmazni kell a mintaelosztót, homogenizálni a mintát
- Finomra kell darálni (# 20 hálószem)
- Lehetőleg nagy vizsgálati (al)mintát kell alkalmazni

Mintavétel

Az eredmények változékonysága 20 ppb aflatoxinnal szennyezett teljes teherautó kukorica minta méretének függvényében

Minta tömege (kg)	Kb. kukoricaszem a mintában	Lehetséges mérési eredmények (ppb)
4.5	30,000	11.6 – 28.4
2.2	15,000	8.1 – 31.9
1,1	7,500	3.2 – 38.8
0.4	3,000	0 – 46.9

Mintavétel

Mintavételi technika

- Szakszerű szondás mintázás vagy hátsó nyíláson vett „vödörminta”

Minta darálás

- Minimum 70%-nak kell átesnie a 20-as szitán

Daráló tisztítás

- Potenciális szennyeződése az előző mintával

Mintavétel

Az ömlesztett áru helyes mintavételének fontossága

Nyomonkövethetőség

Termőföldről az asztalig (globális nyomon követés)

Minősegbiztosítás

Az ömlesztett termékekre vonatkozóan a teljes ellátási láncban

A rossz minősegbiztosítás következményei:

Átvétel elutasítása, hulladék, csökkent nyereség és rossz megítélés